

مرزهای جهانی مرزهای حسابداری

نگاهی به کنگره جهانی
حسابداری و مجمع سالانه ایفک

سعید جمشیدی فرد
حسابدار رسمی

امسال پایتخت ایتالیا، رم، شاهد دو رویداد مهم در حوزه حسابداری و حسابرسی بود: نخست، برگزاری کنگره جهانی حسابداری و دوم برگزاری مجمع فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC). مجمع ایفک، سالانه، به‌عنوان مجمع عمومی عادی تشکیل می‌شود و در زمینه‌ی مسایل مربوط به دستور جلسه تصمیم‌گیری می‌کند. جامعه‌ی حسابداران رسمی و انجمن حسابداران خبره به‌عنوان اعضای رسمی ایفک از ایران باید حضوری درخور نام خود در این مجامع بین‌المللی داشته باشند.

International Federation of Accountants

ایفک، بیش از ۳۵ سال فعالیت بی‌وقفه

تشکل بین‌المللی و حرفه‌ای ایفک در ۱۹۷۷ در سوییس تأسیس شد، هر چند مقر اصلی آن در نیویورک است. هدف اصلی از ایجاد این تشکل نشان دادن نقش حرفه‌ای حسابداری در سطح جهانی و تأکید بر آن است تا نقش ارزشمند این حرفه را در توسعه‌ی سازمان‌های پایدار و قوی برای بازارهای مالی و اقتصاد جهانی ارائه دهد. به همین دلیل، تشکل‌های حرفه‌ای از سرتاسر دنیا در ایفک حضور دارند. در حال حاضر این تشکل، در حدود ۱۵۰ عضو اصلی (full member) و ۳۲ عضو وابسته (associate member) دارد. به این ترتیب ایفک در مجموع ۱۸۰ عضو دارد، که از ۱۲۵ کشور مختلف هستند. می‌توان مدعی شد که حضور این ۱۲۵ کشور در

این تشکل حرفه‌ای، قدرت و اعتبار ویژه‌ای به آن بخشیده است. مثلاً در قیاس با یک تشکل تخصصی بین‌المللی در رشته‌ی پزشکی، سطح حرفه‌ای ایفک بسیار بالاتر و مؤثرتر است. برگزاری سطح بالای مجامع و نشست‌های طراحی شده در ایفک مؤید اعتبار و اهمیت آن است.

نقشی که ایفک در حرفه‌ی حسابداری بر عهده گرفته بود، در پی جهانی‌سازی و ادغام بازارهای مالی و اعتباری و پول و سرمایه بسیار بااهمیت‌تر شده است. مثلاً در محیط‌های اقتصادی، یکی از موضوعات اصلی جهانی استانداردهای حسابداری است، و یا ارزش منصفانه یکی از مواردی بود که در بحران‌های مالی اخیر در سطح بین‌المللی مطرح شده و مقرر شد به آن توجه شود.

ازاین‌رو، ایفک اثرگذاری و دخالت مستقیم در بازارهای جهانی دارد و یک تشکیلات حرفه‌ای مهم محسوب می‌شود.

ایفک: چشم اندازها و ساختار

ایفک چشم‌انداز خود را معرفی حرفه‌ی حسابداری در سطح جهانی و شناساندن آن به بازارهای مالی و اقتصادهای جهانی در نظر گرفته است. با توجه به این چشم‌انداز، مأموریت‌های ایفک را این چنین می‌توان برشمرد: خدمت به منافع و علایق عمومی از طریق مشارکت در توسعه‌ی رهنمودها و استانداردهای باکیفیت تخصصی، تسهیل و پیاده‌سازی رهنمودها و استانداردها، شرکت در توسعه‌ی تشکل‌های حرفه‌ای حسابداری و مؤسسات حرفه‌ای و ارتقای جایگاه حسابداران حرفه‌ای در

سطح جهانی، در عین حال این مأموریت‌ها مشتمل بر گفتگو بر سر منافع عمومی نیز می‌شود. به لحاظ ساختاری، تشکیلات ایفک از یک شورا، سپس یک هیأت عالی عامل و یک هیأت عالی نظارت تشکیل می‌شود. تشکیلات اجرایی به کمیته‌های مختلف تقسیم می‌شوند؛ مثلاً کمیته‌ی انتصابات، که نقش آن تعیین نامزدهای هیأت عامل است و به اصطلاح به آن BOARD (همان هیأت عالی اجرایی) گفته می‌شود که نامزدها برای کمیته‌های تخصصی به تأیید آن می‌رسند. امسال یکی از موضوعات جلسه‌ی رم، تأیید انتصاب برخی از این نامزدها بود.

کمیته‌های تخصصی ایفک

در ایفک (به جز کمیته‌ی انتصابات) چند کمیته‌ی تخصصی وجود دارد: کمیته‌ی توسعه تشکلهای حسابداری حرفه‌ای PAO که درصدد است تا به چالش‌های موجود در بحث توسعه‌ی پایدار در سراسر دنیا پردازد و در پی راه‌حل برای آن‌ها باشد. کمیته‌ی حسابداران حرفه‌ای در محیط کسب‌وکار PAIB که بیش‌تر به حسابداران شاغل در کسب‌وکارها می‌پردازد، نه حسابرسان. این حسابداران ممکن است در کسب‌وکار، در خدمات مالی یا خدمات تجاری و یا خدمات آموزشی فعالیت داشته باشند. این گروه نقش برجسته‌ای هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی دارند

و درصدد تأمین نیازهای کارفرما هستند. کمیته‌ی بااهمیت دیگری که در مباحث روز نقش برجسته‌ای برعهده گرفته، کمیته‌ی مؤسسات حرفه‌ای کوچک و متوسط (SMEs) است. بنگاه‌های کوچک و متوسط به لحاظ تعداد و نقشی که در اقتصاد جهانی بازی می‌کنند از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند، همین‌طور مؤسسات حرفه‌ای و حسابرسی نیز که در فعالیت‌های اقتصادی حضور دارند و خدمات حرفه‌ای ارائه می‌دهند. این کمیته امر استانداردگذاری و مقررات‌گذاری برای مؤسسات کوچک و متوسط را به اجرا درمی‌آورد. این دقیقاً همان نکته‌ای است که در ایران نبود آن محسوس است، هم در اقتصاد و هم در مؤسسات حسابرسی، بنگاه‌های کوچک و متوسط حضور کم‌رنگی دارند. کمیته‌ی دیگر، کمیته‌ی حسابرسان فراملی (TAC) است. درحالی‌که اقتصاد مرزهای ملی را در می‌نوردد، لذا حسابرسان نیز باید انطباق و امکان لازم را برای همراه شدن با این تغییر و داشتن فعالیت‌های فراملی و فرامرزی را بیابند. مثلاً در سطح جهانی به سمتی حرکت کرده‌ایم که استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و یا استانداردهای بین‌المللی گزارشگری داریم. این استانداردها، درصددند که مرزهای سیاسی و جغرافیایی را حذف کنند و کمیته‌ی یادشده در خدمت حسابرسان قرار گرفته تا آن‌ها نیز در روند جهانی شدن آماده‌تر عمل کنند.

در مجمع امسال چه گذشت؟

در رم، جلسه‌ی رسمی مجمع عمومی ایفک تشکیل شد. ۱۸۰ عضو این تشکل، شورای ایفک یعنی بالاترین جایگاه حرفه‌ای و مهم‌ترین رکن ایفک را تشکیل می‌دهند. تصمیماتی که عموماً در این جلسات گرفته می‌شود مشتمل است بر تصویب عضویت اعضای جدید، اصلاحات احتمالی در مقررات، تغییر احتمالی در استراتژی‌ها، و سرانجام تصویب هیأت عالی ایفک یعنی تعیین سِمَت‌ها.

در نشست سال گذشته در افریقای جنوبی، نمایندگان از جامعه‌ی حسابداران رسمی حضور پیدا کرده بودند. امسال نیز به طور رسمی، در سطح مناسبی حضور پیدا کردیم و اینجانب، به‌عنوان نایب‌رییس شورای عالی و آقایان محمدتقی شیرخوانی و سیدمحمد علوی، به‌عنوان اعضای هیأت مدیره‌ی جامعه، در مجمع حضور داشتند.

البته، طبیعی است به علت حضور کم‌رنگ ما در ایفک در گذشته، سطح تاثیرگذاری ما در این تشکل چندان بالا نبوده است و در بررسی تغییرات اساسنامه‌ها، حضور در کمیته‌ها حضور در ارکان دیگر ایفک نقش برجسته‌ای نداشته‌ایم. بنابراین طبیعی است حضور فعال آتی و مؤثر در این تشکل حرفه‌ای باید یکی از اهداف ما باشد.

اصولاً به دلیل آن‌که در سال‌های گذشته حضور فعالی در این نشست‌ها نداشته‌ایم، خود را در

جایگاه برجسته‌ای قرار نداده و در کمیته‌های مورد اشاره در بالا نقش کم‌تری برعهده گرفته و به همین دلیل در نظرخواهی‌ها نقش‌چندانی نداشته‌ایم. در چنین شرایطی، حضور ما به طور ناگهانی در هیأت عالی و یا کمیته‌های تخصصی بعید است و واقع‌بینانه این است که با بررسی وضعیت خود، در کوتاه‌مدت و میان‌مدت برای ایفای نقش جدی‌تر در ایفک برنامه‌ریزی کنیم.

نقاط ضعف ایفک

نقدهایی که بر ایفک قابل طرح است که در مجمع رم نیز به نوعی عنوان شد. از جمله، جمع‌بندی کمیته‌ی انتصابات که در میان اعضای شورا صورت می‌پذیرد به نحوی است که اعضای شورا ناچار از انتخاب تصمیمات کمیته‌ی انتصابات می‌شوند و نقش انتخابی خود را کم‌تر بروز می‌دهند. می‌توان گفت که اساسنامه‌ی ایفک

کاستی‌هایی دارد که تأثیر کمیته‌ی انتصابات و نقش هیأت عامل و رییس (پرزیدنت) چشم‌گیر بوده و بر تصمیم‌گیری مجامع سالانه که برعهده‌ی شورا است، تأثیر می‌گذارد. در جلسه‌ی رم برخی از اعضای شورا ین نقد را مطرح کردند و انتظار آنان این بود که اساسنامه و مقررات به‌ترتیبی تغییر کند که کشورهای دیگر نیز امکان نامزد شدن را به طور عملی پیدا کنند. (البته، در چارچوب مقررات موجود این امکان وجود دارد، اما هنوز عملی نشده است).

دیدار با مسئولان ایفک

در سفر اخیر تلاش کردیم تا با رؤسای پیشین و فعلی ایفک دیدار و گفتگو داشته باشیم، تا از این طریق بتوانیم گستره و توانایی‌های جامعه‌ی حرفه‌ای حسابرسی ایران را معرفی کنیم. این موضوع برای طرف مقابل نیز جالب بود، چرا که تا پیش از این ما حضوری

جدی و پیگیر نداشته‌ایم ولی در این دیدار برای هرگونه همکاری اعلام آمادگی کردیم. یکی از مصوبات مجمع عادی انتصاب پرزیدنت یا رییس ایفک بود. در این انتصاب، آقای وارن آلن Warren Allen اهل زلاند نو پس از دو سال ریاست، جایگاه خود را به خانم اولیویا کرتلی Olivia Kirtley آمریکایی داد. دوره‌ی ریاست ایفک دو ساله است. خانم کرتلی بیش‌تر به عنوان یک حسابدار حاضر در محیط کسب‌وکار تجربه دارد.

اطلاعات مالی ایفک

مجموع درآمد ایفک در سال ۲۰۰۳ حدود ۲۸ میلیون دلار بوده که ۱۶ میلیون دلار آن از طریق حق عضویت اعضا و حدود ۱۱ میلیون دلار آن از طریق سمینارها و کنگره‌ها و همایش‌ها تأمین شده است. مجموع هزینه‌های ایفک حدود ۲۶ میلیون دلار است، که ۱۶ میلیون دلار آن عمدتاً بابت پرداخت

Consiglio Nazionale
dei Dottori Commercialisti
e degli Esperti Contabili

حقوق و خدمات تخصصی است و چهار میلیون دلار آن مربوط به سفر می‌شود. در مجموع، در سال ۲۰۰۳ حدود دو میلیون دلار مازاد داشته است. موقعیت و جایگاه بین‌المللی ایفک موجب داشتن این ترکیب مالی شده است. جامعه، به عنوان اعضای ایرانی به واسطه‌ی تحریم‌های بانکی امکان پرداخت حق عضویت خود را نداشته است، خوشبختانه در سال گذشته با همراهی ایفک در گذار از این مسئله، قرار شد که به جای پرداخت حق عضویت یکی از کتاب‌های مورد نظر ایفک (آیین رفتار حرفه‌ای برای حسابداران حرفه‌ای)، را ترجمه کنیم (که این کار به همت آقای عباس ارباب سلیمانی انجام شد) و انتشار این کتاب به عنوان حق عضویت از طرف ایرانی پذیرفته شد. این قابلیت انعطاف از سوی ایفک موجب شد که امکان همکاری ما تداوم بیابد.

کنگره‌ی جهانی حسابداران WCOA

این کنگره هر چهار سال یک بار برگزار می‌شود و جلسه‌ی پیشین آن در مالزی برگزار شد. حضور از ایران در این کنگره چشم‌گیر بود. امسال رم میزبان این نشست بود که میزبانی‌ای در شأن و جایگاه یک رخداده بین‌المللی را به نمایش گذاشت. در آخرین گزارشی که از این کنگره منتشر شده است، اعلام شده که ۴۹۵۶ نفر در آن شرکت داشته‌اند. ۱۵۹۲ نفر از آفریقا بودند، ۱۱۸۷ نفر از اروپا، ۷۸۹ نفر از آسیا، ۳۴۳ نفر از آمریکا و ۴۵ نفر از اقیانوسیه. برگزاری یک کنگره‌ی جهانی در چهار روز کاری در چنین سطحی با حضور حدود ۵۰۰۰ نفر اتفاق مهمی است. نظم و انضباط و برنامه‌ریزی به شدت چشم‌گیر بود و می‌توان گفت با کنگره‌هایی که در سطح ملی در ایران برگزار می‌کنیم قابل قیاس نبود. برخی از نشست‌ها عمومی بود، مثل

افتتاحیه و اختتامیه‌ی کنگره، اما مجموعه‌ای از نشست‌های تخصصی با موضوعات مختلف نیز برگزار شد.

آمار شرکت‌کنندگان در کنگره

از ۷۸۹ نفری که از آسیا شرکت کردند، ایران ۴۵ شرکت‌کننده داشت. به هر روی، این آمار در میان تعداد شرکت‌کنندگان آسیایی بااهمیت است. این در حالی است که چین با ۱۲۴ نفر بیشترین حضور را داشت، ژاپن ۱۰۰ نفر، مالزی ۱۰۶ نفر، و نکته‌ی قابل توجه در این میان حضور ۱۴۴ نفر از مغولستان بود. این تعداد نشان‌دهنده‌ی اهمیتی است که به حسابداری در این کشور داده شده است و همچنین بیانگر تطبیق با محیط‌های بین‌المللی است. در واقع حاضران ایرانی با ۴۵ نفر شرکت‌کننده پنجمین رتبه را به لحاظ تعداد افراد حاضر از آسیا داشتند.

از آفریقا، آن چه که بسیار جلب توجه می‌نمود، حضور پررنگ کشور نیجریه با ۱۱۴۵ نفر بود، این افراد در نشست‌ها حضور فعال داشتند در بحث‌ها مشارکت و اظهار نظر می‌کردند. به نظر می‌رسد که اراده‌ی کلان کشور نیجریه به حضور در مجامع بین‌المللی و مشخصاً حسابداری نیجریه در آینده حضوری اساسی در جهان خواهد داشت. آن طور که مطلع شدیم، در نیجریه آموزش حسابداری در برنامه‌های دولت وجود دارد و از بدو امر با زبان انگلیسی آموزش می‌بینند، از این پس باید شاهد مقالات و تحقیقات آن‌ها باشیم که به مرور منتشر می‌شود. پس از نیجریه، غنا با ۱۳۳ نفر بیش‌ترین شرکت‌کننده از آفریقا را داشت. از ۱۱۸۷ نفر شرکت‌کننده قاره‌ی اروپا، ایتالیا به علت میزبانی شرکت‌کننده بیشتری را با ۵۵۷ نفر داشت، انگلستان ۱۶۱ نفر و فرانسه با ۸۰ نفر شرکت‌کننده در این کنگره، بیش‌ترین تعداد را داشتند. از قاره‌ی آمریکا، بیش‌ترین حضور را برزیل با ۱۳۱ نفر شرکت‌کننده داشت، همچنین آمریکا با ۱۲۰ نفر دومین رتبه را داشت. از ۴۵ شرکت‌کننده‌ی اقیانوسیه، ۳۷ نفر از استرالیا حاضر شده بودند. مشارکت‌کنندگان در کنگره به طرق مختلف حاضر شده بودند، یا به صورت مخاطب و به عنوان اعضای عادی شرکت نموده بودند که حدود ۵۰۰۰ نفر بودند و یا برخی از اعضا به عنوان حامیان مالی یا در بخش‌های آموزشی حاضر بودند یا دارای غرفه‌های اختصاصی برای

معرفی خود بودند.

مرزهای جهانی، مرزهای حسابداری

آن چه که به‌خوبی گویای روند جهانی‌شدن حرفه‌ی حسابرسی است، روند ادغام برخی از تشکلهای بین‌المللی است. ادغام انجمن حسابداران رسمی آمریکا AICPA و انجمن حسابداری مدیریت انگلستان CIMA تحت عنوان جدید CGMA بسیار چشم‌گیر بود. این ادغام از سویی نقش جهانی دو انجمن یادشده را نشان می‌دهد و از سوی دیگر کم رنگ شدن مرزهای بین‌المللی را به نمایش می‌گذارد. می‌توان نشان داد که حرفه‌ی حسابداری به لحاظ جهانی، به سوی حذف مرزها گام می‌زند. در همین نمونه‌ی مطرح شده، از یک سو، یک انجمن حسابداری آمریکایی و انگلیسی را داریم، از سوی دیگر ابعاد مختلف حسابرسی مثل حسابرسی مدیریت، سخن کوتاه، اگر قرار باشد دسته‌بندی‌ای از مرزهای موجود در رشته‌ی حسابداری ارائه دهیم به دو مرز اصلی که یکی زبان و دیگری قوانین و مقررات است، می‌توان اشاره کرد. در این مثال، روشن است که کشورهایی که توانسته‌اند مرز زبان را درنوردند توانسته‌اند در سطح جهانی بازیگران مؤثرتری باشند و به هم نزدیک‌تر شوند. مرزهای قوانین و مقررات، برحسب سیستم حقوقی کشورها، ممکن است انعطاف داشته باشند یا نداشته باشند، لیکن، آنچه که می‌تواند به نحو این مرزها کمک

برساند، غالب شدن استانداردهای حسابداری و ضوابط حرفه‌ای است. کشورهایی که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را پذیرفته‌اند به کم اثر شدن مرزهای قوانین و مقررات کمک رسانده‌اند. در ایران نیز، باتوجه به مصوبات موجود در سازمان بورس، در زمینه‌ی پذیرش داوطلبانه‌ی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) شرکت‌ها می‌توانند این استانداردها را بپذیرند. حرکت ایران در چارچوب جهانی‌شدن در جریان است و اگر این اتفاق بیفتد به توسعه‌ی حرفه حسابداری کمک شایانی خواهد شد.

نشست‌های کنگره

در این کنگره‌ی چهار روزه، ۳۱ نشست اختصاصی وجود داشت. برحسب موضوعات و علایق افراد، امکان حضور در نشست‌های مختلف فراهم شده بود، به طوری که در طول هر روز حدود بیش از پنج نشست برگزار می‌شد. نشست‌های مربوط به گزارشگری حسابرسی، کمیته‌ی حسابرسی، ارزیابی بنگاه‌های اقتصادی، نقش حسابداران در پیش‌گیری از تقلب و فسادهای مالی، گزارشگری مالی شرکت‌ها در بخش خصوصی، بحث آموزش استانداردها و حسابرسی در سطح بین‌المللی، بحث تطابق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با نیازهای جهانی، بحث خدمات اطمینان‌بخشی و گزارشگری بنگاه‌های کوچک و متوسط، بحث

2020 VISION

LEARNING FROM THE PAST, BUILDING THE FUTURE

جدید را در اختیار داریم، لیکن، شاید سیستم آموزشی هنوز با نقص‌های جدی‌ای مواجه است که عدم ارتباط محیط دانشگاه و حرفه از این نقصان سرچشمه می‌گیرد. یکی از نشست‌ها نیز ارائه‌ای از چشم‌انداز مؤسسات حرفه‌ای کوچک و متوسط و چشم‌انداز برای سال ۲۰۲۰ بود.

یکی از شعارهای کنگره «تجربه از گذشته و نگاه به آینده» بود. بحث آیین رفتار حرفه‌ای از دیگر موضوعات نشست‌ها بود. نشستی که در آن عدم‌حضور نمایندگان سازمان بورس و سازمان حسابرسی ایران برجسته بود، بحث استانداردهای گزارشگری بین‌المللی بود. به‌هرروی، حضور اعضا در چنین نشستی، به‌خودی‌خود به لحاظ تجربه‌اندوزی بسیار بااهمیت بود.

در نشست‌های عمومی یکی از بحث‌هایی که پی‌گیرانه مطرح می‌شد، نقش دولت‌ها و بحث ضرورت شفافیت در اقتصاد بود.

مثلاً از انجمن حسابداران رسمی ایرلند، انجمن رسمی حساب‌رسان و حسابداران کوزوو (تشکل تازه‌تأسیس)، انجمن حسابداران رسمی استرالیا (قدمت این تشکل به ۹۰ سال می‌رسد)، تکنیسین‌های حسابداری انگلستان و نماینده‌ی تشکل حسابداری آفریقای جنوبی در این نشست حاضر بودند. تشکل حرفه‌ای حسابداری ایران به لحاظ دانش و تخصص از اعضای این نشست بسیار دور نیست و به نظر می‌رسد که در چنین نشستی موقعیت مناسبی برای ایران برای معرفی خود وجود داشته است. آنچه ما را از برخی کشورهای دیگر در این مورد جدا می‌سازد، برخی ابزارهای ضروری، و ازجمله ابزارهایی مثل زبان انگلیسی است. البته جای تأسف دارد که هنوز با مسائلی در این زمینه روبه‌رو هستیم و تسلط کافی را در سطح گسترده برای برقراری ارتباط نداریم. همچنین از بُعد آموزشی، هرچند که منابع

مسئولیت اجتماعی و بانکداری، بحث صادرات خدمات حسابداری از محورهای کنگره بودند که هر یک در نشست‌هایی به مدت یک ساعت و نیم به صورت جداگانه مطرح شدند.

یکی از نشست‌ها درباره‌ی نقش مدیران مالی بود، آنچه به‌طور خاص در این نشست جلب توجه می‌کرد این بود که دو نفر از پنج فرد حاضر در پانل، پایه‌ی تحصیلاتی مهندسی داشتند و اکنون، مدیر مالی یا هو یا مدیر مالی شرکت رویال داچ شل هستند. این مطلب گویای اهمیت نگاه مهندسی و مدل‌سازی در مدیریت مالی بود. یکی از نشست‌هایی که امکان بررسی تطبیقی جایگاه‌مان با سایر اعضا را میسر می‌ساخت، بررسی نقش تشکلهای حرفه‌ای در کشورهای مختلف بود. در این نشست، اعضای کشورهای مختلفی حاضر بودند که امکان قیاس را با ایران فراهم می‌ساختند.

همچنین نقش حسابرسان در شفاف‌سازی و موانعی که از طریق دولت‌ها یا سیاست‌گذاران داخلی ایجاد می‌شود، از مباحث عمده‌ی نشست‌های عمومی بود. بحث حق‌الزحمه‌ی حسابرسی نیز در یکی از نشست‌های عمومی مطرح شد. این بحث نه تنها در ایران، بلکه در سطح جهانی نیز از مباحث روز برشمرده می‌شود. تفاوت این بحث در سطح داخلی و خارجی به این نکته باز می‌گردد که در ایران، بیش‌ترین بحث درباره‌ی نرخ‌شکنی بین اعضا مطرح است اما در نشست یادشده بحث‌های کارفرمایان نمایان‌تر بود و همین نشان‌دهنده‌ی اهمیت این مسئله به‌عنوان یکی از دغدغه‌های روز در سطح فراملی است.

فناوری در خدمت همایش

آنچه در این کنگره به وضوح برجسته بود، نقش فناوری در ارتباط‌گیری و برگزاری همایش بود. پیش از شروع تا همین لحظه که از پایان کنگره مدتی است می‌گذرد، این امکان برای شرکت‌کنندگان وجود دارد که با دانلود یک برنامه‌ی کاربردی خاص اطلاع‌رسانی لحظه به لحظه صورت بگیرد. نکته‌ی جالب در مورد نحوه‌ی پرسش و پاسخ در کنگره بود. مثل گذشته، بنا بر کاغذنویسی و طرح سؤالات از طریق نامه‌نگاری یا استفاده از بلندگو (هرچند که بلندگو نیز وجود داشت) نبود، در طول جلسات کنگره از طریق برنامه‌ی کاربردی یاد شده، افراد سؤالات

خود را مطرح می‌ساختند.

توان بالقوه‌ی کارشناسان ایرانی

حضور فیزیکی کارشناسان ایرانی در کنگره‌ای از این دست تجربه‌ای قابل دفاع است. صرف حضور در چنین کنگره‌هایی و آشنایی با مباحث جاری در سطح فراملی بسیار ارزشمند است. از این‌رو، برای حضور و ارتباط‌گیری اشخاصی که از توانمندی‌های خاص بهره‌مندند از طریق شکل‌های حرفه‌ای داخلی، باید برنامه‌ریزی درازمدت کرد. در ایران نقش کارشناسان دانشگاهی برجسته و اساسی است. برآوردمان این است که در ایران حدود یک میلیون حسابدار وجود دارد، قریب به ۲۴۰ هزار دانشجوی حسابداری که در رتبه‌بندی تعداد دانشجویان در سطح کشور بیش‌ترین تعداد را به رشته‌ی حسابداری اختصاص داده است. رشته‌ی دوم با حدود ۱۷۰ هزار دانشجو به رشته‌ی حقوق تعلق دارد، رتبه‌های سوم و چهارم نیز به نوعی خدمت‌رسانی به رشته‌ی حسابداری است چرا که رشته‌های مدیریتی هستند. با چنین کمیّتی اگر قیاسی با کشورهای در حال توسعه انجام دهیم، به‌سادگی می‌توان نتیجه گرفت که حضور ایران در سطح بین‌المللی بسیار کم‌رنگ است. به‌رغم این شمار دانشجوی حسابداری، تولید دست‌اول مقالات و دانش حسابداری خیلی برجسته نیست، و یا اگر امکان تولید دانش حسابداری داشته باشیم،

ابزار انتقال آن را نداریم. به این ترتیب، سیستم آموزشی حسابداری نیز برای حضور در سطح جهانی باید متحول شود. به طور خلاصه، برای حضور در سطح جهانی، در شکلی حرفه‌ای مثل ایفک باید برنامه‌ریزی کرد، سیستم آموزشی حسابداری را متحول کنیم و البته در بخش تحقیقات و پژوهش نیز هزینه کنیم. نکته این‌جاست که در سطح دانشگاهی، تولیدات علمی در حد تکالیف دانشگاهی به وجود می‌آید، اما در بخش حرفه‌ای که قابل ارائه در سطح جهانی باشد باید سرمایه‌گذاری کرد. افرادی که در راه تولیدات علمی دست به قلم می‌برند، عمدتاً داوطلبانه و از سر تمایلات شخصی است، ولی برای حضور در جایگاهی مثل ایفک باید سرمایه‌گذاری کرد. اگر از نیجریه ۱۱۴۵ نفر در کنگره شرکت می‌کنند تردیدی نیست این امر منحصر به اراده‌ی حسابداران نبوده و طبیعی است که نهادهای عمومی این کشور مانند سازمان بورس یا وزارت اقتصاد یا بانک مرکزی نیجریه از این امر حمایت کرده‌اند و اراده‌ای در سطح دولت وجود داشته است. به نظر می‌رسد متأسفانه در سطح سیاست‌گذاری داخلی به حسابداری کم‌توجهی می‌شود و فعالیت حسابداری چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد. در پایان، گفتنی است که کنگره‌ی جهانی بعدی، چهار سال دیگر، در سیدنی استرالیا و مجمع سالانه‌ی بعدی ایفک سال آینده در سنگاپور برگزار می‌شود.